

הפרק על הביקורת במערכת הביטחון עוסק ב- 35 נושאים, בהם מעקבים, במגוון רחב של עניינים. ביניהם: המבנה הארגוני החדש של מנה"ר, תהליך הרכש בערוץ הצבאי בארה"ב, קליטת עולים חדשים בצה"ל, פרויקט הלוויין "עמוס", סוגיות צינון במעבר עובדים מהשירות הציבורי למגזר העסקי, ועוד.

כבשנים קודמות, גם השנה נבדקו סדרי קליטתם של כלי נשק חדשים בצה"ל. הפעם נבדקה קליטת מסוקי ה"ינשוף" בחיל האוויר וכלי השיט החדשים בחיל הים.

משרד מבקר המדינה בדק גם את סוגיית חשיפתו של מידע ביטחוני מסווג בעסקות של היצוא הביטחוני. ההחלטה על עריכת ביקורת בעניין זה באה, בין היתר, בעקבות דיון בוועדת המשנה לענייני צה"ל ומערכת הביטחון של ועדת הכנסת לענייני ביקורת המדינה.

במסגרת הביקורת על מערכת הביטחון, נערכות ביקורות גם ברשויות מקומיות ביהודה והשומרון, שעליהן חלים הצווים של מפקד האזור. נערכה ביקורת בעירייה אחת, בשתי מועצות אזוריות ובמועצה מקומית אחת. כן נערך מעקב אחר תיקון ליקויים שהועלו בביקורת שנערכה במועצה המקומית עמנואל, שממצאיה פורסמו בדוח שנתי 44; במעקב נמצאו שוב הליקויים העיקריים, ומבקר המדינה הפנה את שימת לב משרד הפנים לחומרת המצב ולצורך לנקוט פעולות דחופות לתיקונו.

בדוח הנוכחי נכלל נושא מיוחד הדן ב"היבטים על יחסי הגומלין שבין גופי המחקר שבקהילת המודיעין". הנושא נבדק תוך "מבט-על" על קהילת המחקר המודיעיני כולה. מבט העל התאפשר לאחר שמשד מבקר המדינה סיים סדרה של פעולות ביקורת מיוחדות ומפורטות בכל אחד מגופי המחקר המודיעיני. מבקר המדינה התייחס, במסגרת זו, להיבטים שונים של הנושא, תוך מתן הערות והפניית תשומת הלב לעניינים שלא באו על תיקונם עד כה והדורשים טיפול.

הוועדה לענייני ביקורת המדינה קבעה, לפי חוק מבקר המדינה התשי"ח- 1958 [נוסח משולב], שחלקים מהדוח יהיו חסויים, וזאת מטעמים של שמירה על ביטחון המדינה, מניעת פגיעה ביחסי חוץ או בקשרי מסחר בינלאומיים. עם זאת, מכיל הדוח ממצאים רבים וחשובים, נושאים עקרוניים, ונושאים ניהוליים, כך שלרשות הציבור עומד חומר רב-תוכן המצביע על הצורך לשקוד על תיקון הליקויים.

מטבע הדברים, עוסק הדוח בפעולות שנעשו בעבר ובממצאים שנמצאו בעת עריכת הביקורת. אם לאחר סיום הביקורת פעלו הגופים המבוקרים כמתבקש ותיקנו ליקויים שהועלו בו, אין אלה באים לידי ביטוי בדוח הנוכחי. לכך תהיה התייחסות, במידת הצורך, בדוחות שיתפרסמו בעתיד, ובדעת מבקר המדינה אכן לערוך בשנים הבאות בדיקות מעקב בחלק מהנושאים הנדונים בדוח זה.

אליעזר גולדברג

מבקר המדינה

ונציב תלונות הציבור

ירושלים, תשרי התש"ס

אוקטובר 1999